

PANKKIBAROMETRI I/2018

16.3.2018

Sisällysluettelo

1 Kotitaloudet.....	3
2 Yritykset.....	6

Pankkibarometri

Finanssiala ry (FA) kysyy neljännesvuosittain Pankkibarometrin avulla pankinjohtajien käsityksiä ja odotuksia luotonkysynnän ja eri sijoitusmuotojen kehityksestä. Barometri toteutetaan nettikyselynä.

Vastaajina on muun muassa pankin- ja konttorinjohtajia, konttorien esimiehiä ja luottopäälliköitä. Barometrikysely lähetetään seuraaville pankeille: Nordea, OP Ryhmä, Danske Bank, Aktia Pankki, Handelsbanken, Säästöpankkiryhmä, POP Pankki -ryhmä, Ålandsbanken, Oma Säästöpankki ja SEB. Vastaajien lukumäärät vastaavat pääpiirteissään pankkien markkinaosuuksia Suomessa.

Pankkibarometriin I/2018 saatiin yhteensä 73 kpl vastauksia, joista 41 kpl oli yritysasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta ja 32 kpl henkilöasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta.

Raportissa tulokset esitetään saldolukuina tai prosenttiosuuksina kaikista vastaajista. Saldoluvut lasketaan vähentämällä positiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuudesta negatiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuus. Luotonkysynnän kehitystä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä koskevissa kysymyksissä vertailukohtana on vuotta aiempi vuosineljännes.

Lisätietoja: johtava asiantuntija Elina Salminen, puh. 020 793 4258

Tiivistelmä

Finanssiala ry:n tuore Pankkibarometri ennakoi, että kevästä on tulossa vilkas pankkien lainatiskoilla. Pankinjohtajat arvioivat kotitalouksien luotonkysynnän olevan selvästi viime vuotta vahvempaa. Etenkin oman asunnon hankintaa varten kysytään lainoja.

Myös yritykset kysyvät luottoa viime vuotta enemmän. Erityisesti investointeja varten otettujen luottojen kysynnän odotetaan kasvavan. Tässä barometrikyselyssä tiedusteltiin ensimmäisen kerran tietoja joukkorahoituksen kysynnän kehityksestä. Joukkorahoitus on euroissa mitattuna vielä pienehkö yritysrahoituksen muoto, mutta sen kasvuvauhti on voimakasta. Sen vuoksi sen kysynnän kehitystä yritysten keskuudessa on kiinnostavaa seurata myös pankkibarometrin avulla.

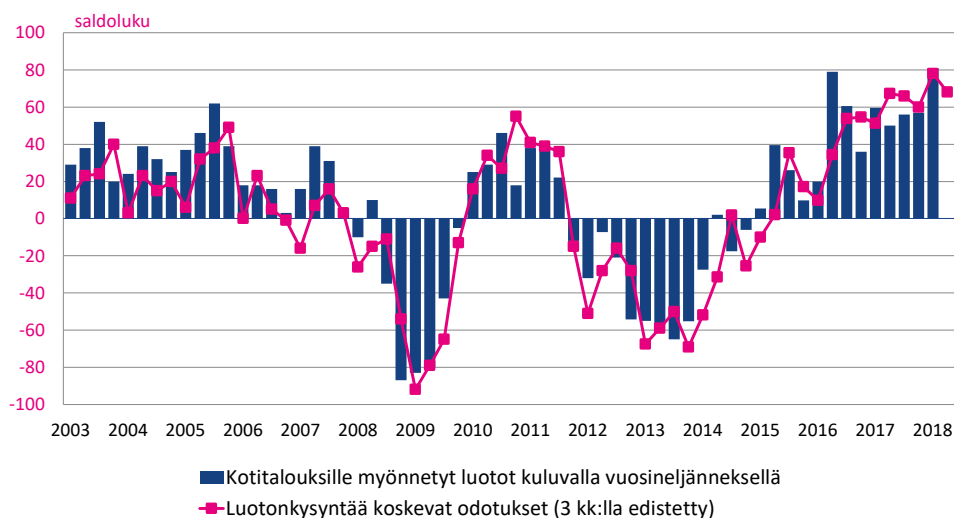
Kotitalouksien kiinnostus sijoittamiseen kasvaa edelleen. Osake- ja kiinteistöinvestointien suosio on tällä hetkellä vahvinta. Sijoittamista varten ollaan valmiita myös ottamaan lainaa. Barometrikysely I/2018 tehtiin helmi-maaliskuun vaihteessa.

1 Kotitaloudet

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että kotitalouksien luotonkysyntä on vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ollut selvästi viime vuoden vastaavaa ajankohtaa vilkkaampaa (kuvio 1.). Nykyistä luotonkysyntää kuvaava saldoluku nousi 81 pisteeseen, mikä on korkein saldoluku sitten vuoden 1998. Saldoluku on pysytellyt jo kaksi vuotta yhtäjaksoisesti pitkän aikavälin keskiarvonsa¹ (+16) yläpuolella. Yksikään vastaaja ei arvioi luotonkysynnän olleen vuoden alussa viime vuotta laimeampaa.

Kotitalouksien luotonkysynnän odotetaan myös jatkuvan vuoden toisella neljänneksellä vuodentakaista pirteämpänä (saldoluku 68). Yksikään vastaajista ei odota, että luotonkysyntä laimenisi kevään mittaan.

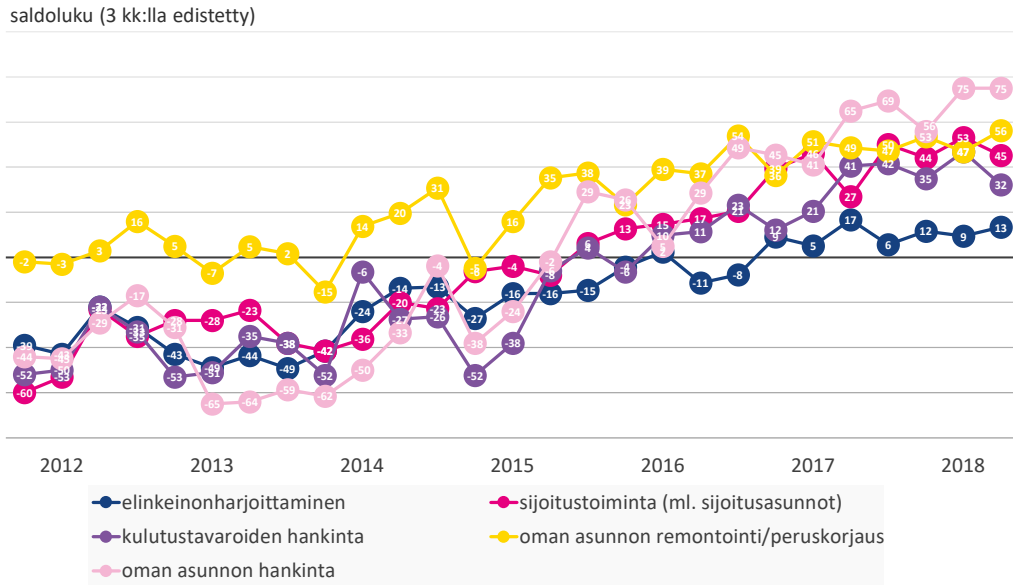
Kuvio 1. Kotitalouksien luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalle vuosineljänneksellä

¹ Vuosien 1997–2017 keskiarvo

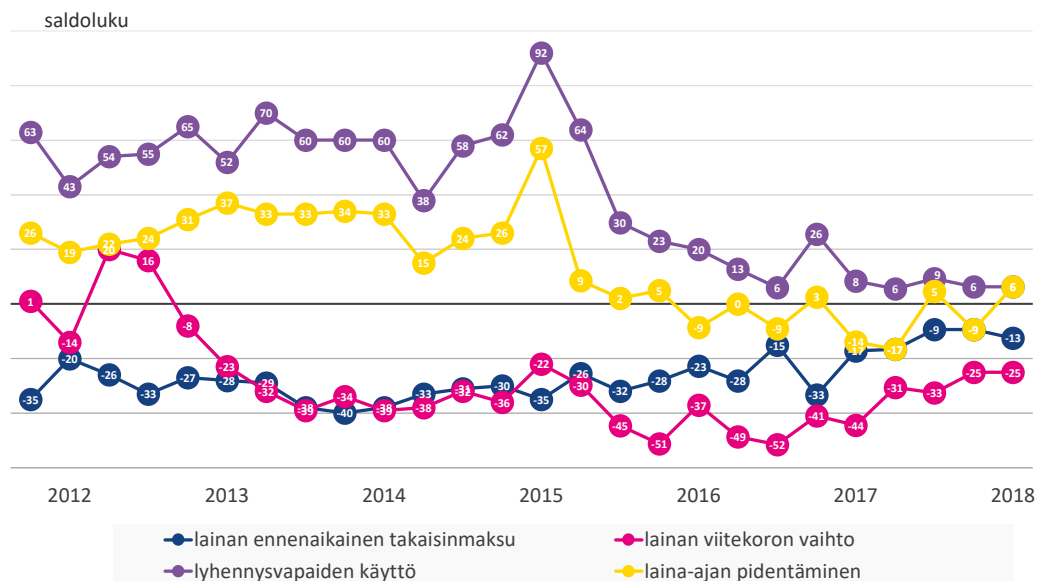
Luoton eri käyttötarkoituksista oman asunnon hankintaa varten otettujen lainojen odotetaan kasvavan eniten (saldoluku 75). Myös muut luottomuodot ovat kasvussa, erityisesti oman asunnon remontointia ja peruskorjausta varten otetut lainat. Myös sijoitustoimintaa varten uskalletaan nyt ottaa lainaa (kuvio 2.).

Kuvio 2. Odotukset kotitalouksien luotonottohalukkuudesta luoton käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

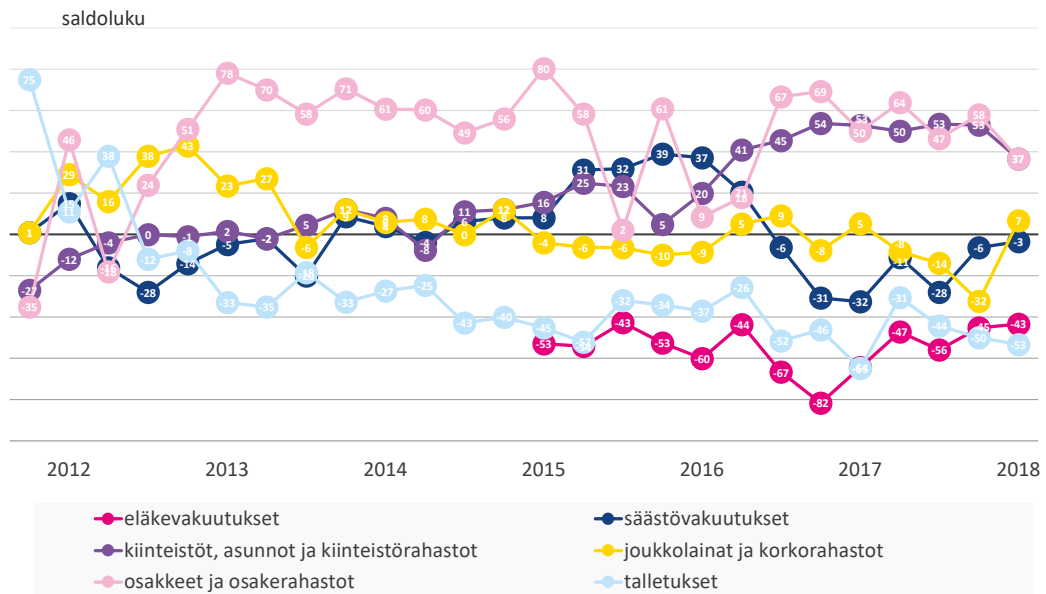
Erialaisten lainanhoidon joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien keskuudessa on melko vähäistä tällä hetkellä (kuvio 3.). Lyhennysvapaiden käytön vilkkaimmat ajat näyttävät jääneen taakse. Lainan viitekoron vaihto ei ole ollut aktiivista pitkään aikaan. Koska kaikki keskeiset EURIBOR-korot ovat negatiivisia, ei vaihto niiden välillä ole tällä hetkellä mielekäästä.

Kuvio 3. Joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien lainanhoidossa tällä hetkellä

Eri sijoitusvaihtoehtoista osake- ja kiinteistösijoitusten suosio on tällä hetkellä vahvinta kotitalouksien keskuudessa. Myös korkorahastojen suosio arvioidaan olevan hienoisessa kasvussa. Eläkevakuutusten ja talletusten suosio on jo pidemmän aikaa ollut heikkoa (kuvio 4). Talletusten suosion hiipumiseen vaikuttaa nollakorkoympäristö, minkä seurauksena talletuksille maksetut tuotot ovat jo pidemmän aikaa olleet lähes olemattomat. Suomen Pankin tilastojen² mukaan suomalaiset ovat vähentäneet määräaikaistalletuksiaan yli 18 miljardilla eurolla vuoden 2011 lopusta lähtien. Määräaikaistalletuksia on todennäköisesti siirtynyt muihin sijoitusmuotoihin, mutta myös käyttelytileille.

Kuvio 4. Eri sijoituskohteiden suosio kotitalouksien keskuudessa tällä hetkellä

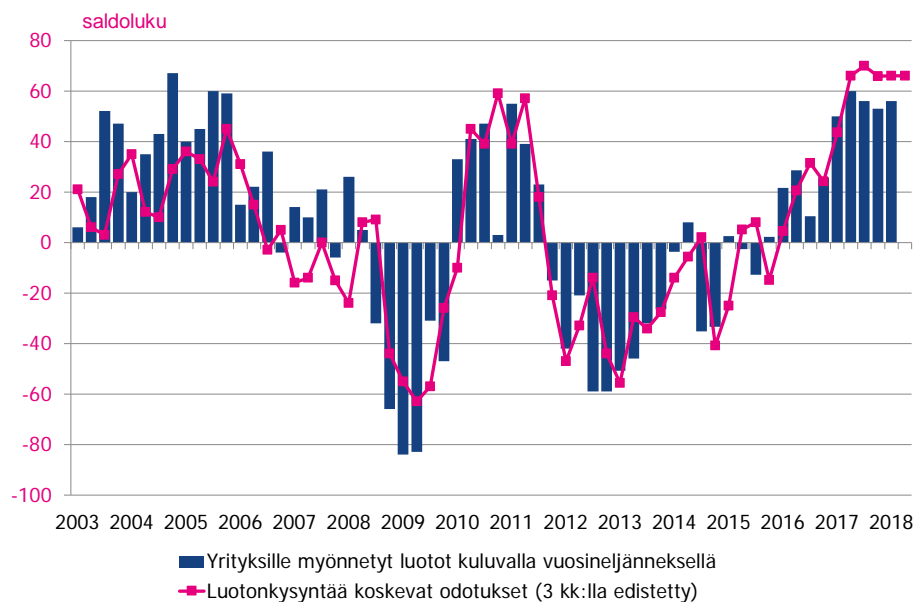
² <https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/rahalaitosten-tase-lainat-ja-talletukset-ja-korot/taulukot/>

2 Yritykset

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että yritysten luotonkysyntä on vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ollut selvästi viime vuoden vastaavaa ajankohtaa vilkkaampaa. Nykyistä luotonkysyntää kuvaava saldoluku nousi 56 pisteeseen (kuvio 5.). Saldoluku on selvästi pitkän ajan keskiarvonsa (14)³ yläpuolella.

Luotonkysynnän odotetaan myös jatkuvan vahvana vuoden toisella neljänneksellä. Vastaajista selvä enemmistö arvioi, että yritysten luotonkysyntä jatkuu keväällä vilkkaampana kuin se oli kuluvan vuoden alussa. Saldoluku pysyi 66 pisteessä, pitkän ajan keskiarvon ollessa 11.

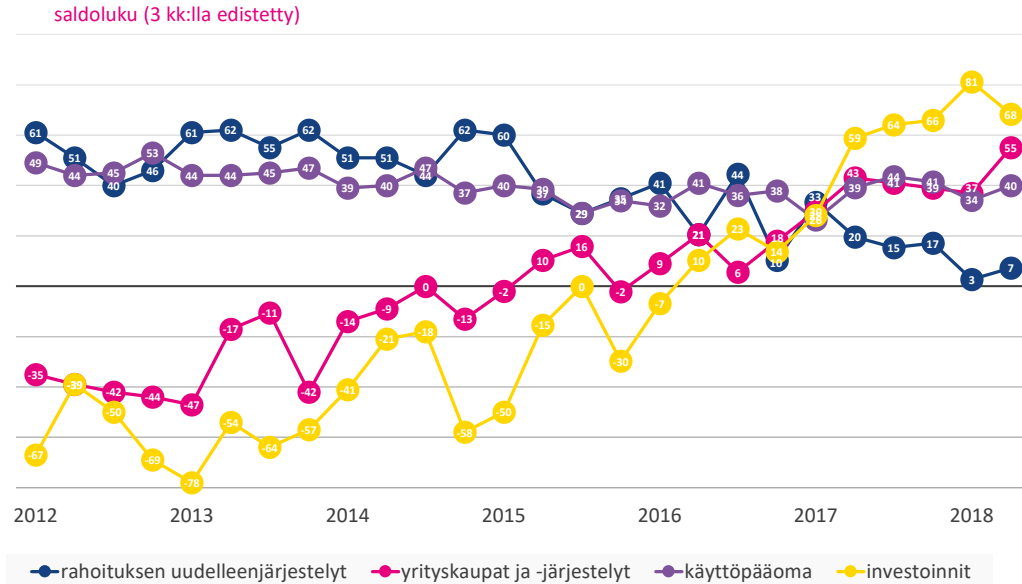
Kuvio 5. Yritysten luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

Investointeja varten otettujen luottojen kysynnän odotetaan vilkastuvan vuoden 2018 toisella neljänneksellä (kuvio 6.). Luotonkysynnän odotetaan kasvavan myös yrityskauppojen ja -järjestelyjen sekä käyttöpääoman tarpeisiin.

³ vuosien 1997–2017 keskiarvo

Kuvio 6. Odotukset yritysten luotonottohalukkuudesta käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

Pankkibarometrin vastaajien arvioiden mukaan yritysten keskeisimmistä rahoitusmuodoista tällä hetkellä kasvavat kaikki muut rahoitusmuodot paitsi työeläkeyhtiöiden tarjoama rahoitus (kuvio 7.). Työeläkelaitosten tarjoaman rahoituksen odotetaan vähenevän edelleen, mikä on luontevaa tilanteessa, missä muut rahoituskanavat toimivat hyvin.

Tässä barometrikyselyssä tiedusteltiin ensimmäisen kerran tietoja joukkorahoituksen kysynnän kehityksestä. Joukkorahoitus on euroissa mitattuna vielä pienehkö yritysrahoituksen muoto, mutta sen kasvuvauhti on voimakasta. Sen vuoksi sen kysynnän kehitystä yritysten keskuudessa on kiinnostavaa seurata myös pankkibarometrin avulla.

Kuvio 7. Eri rahoitusmuotojen käytön kehitys tällä hetkellä yritysten keskuudessa

